MS 2. Yüzyıl – MS 15. Yüzyıl Felsefesi - 3

1. İbni Sina için faal akılla ilinti durumuna girerek dış dünyadaki görünüşlerin ardındaki gerçek ve mutlak varlığı görmek, çokluk alemini birlik olarak kavramak mümkün olur.

Buna göre İbni Sina'nın bilgi konusunda aşağıdaki görüşlerden hangisini savunduğu söylenebilir?

A) Empirizm
B) Pozitivizm
C) Rasyonalizm
D) Kritisizm
E) Pragmatizm

2. Farabi var olan her şeyin Tanrı'nın bir yansıması olduğunu, ondan zorunlu bir taşmanın sonucu ortaya çıktığını ileri sürer. Tanrı özü itibariyle akıl olduğundan ondan taşan şeyler de akılsaldır. Böyle olduğu içindir ki insan akılla gerek var olanların gerekse de Tanrı'nın bilgisine erişebilir. Doğru ve erdemli bir yaşam işte bu bilgiye uygun bir yaşam olacaktır.

Buna göre Farabi erdemli yaşamın ilkelerini aşağıdakilerin hangisinde bulmaktadır?

A) İnsani ilişkilerde
B) Metafizik alanda
C) Ödev duygusunda
D) Doğal koşullarda
E) Koşulsuz buyrukta

3. Stoa ahlakının temel ilkesi: "Doğanın yasasına boyun eğmektir." Doğaya uygun yaşamak insan için bir ödevdir. Bunun içinde bazı insanların değer olarak gördükleri zenginlik, şeref, sağlık hatta hayatın kendisi, bilge kişi için önem verilmeyecek, ilgisiz kalınacak şeyler olabilir.

Bu parçadan yola çıkılarak Stoacılar için "iyi ahlakın" **aşağıdakilerden hangisine bağlandığı söylenebilir?**

A) Evrensel ilkelere
B) Tanrı'nın varlığına
C) Maddi zenginliğe
D) İnsanın değerine
E) Doğa yasalarına

4. Gazali' ye göre akıl hakikatin tümünü değil, belli bir kısmını bilebilmektedir. Hakikatin tümü ise aklı aşan bir durumdur. Akıl, hakikate değil ama kendi sınırları içerisindeki bilgiye ulaşabilme imkânına sahiptir. Hakikat hiçbir şekilde aklın kendi kavrayış sınırı ile sınırlandırılabilecek bir şey değildir. Bütün varlığın zemini olan ontolojik gerçeklik yani hakikat aklı da aştığı için, rasyonel düşünceye kapalıdır.

Buna göre Gazali'de hakikat akıl ilişkisinin ifadesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Hakikat sezgi yoluyla kavranamaz.
B) Mutlak bilgiye ulaşmada akıl yeterlidir.
C) Akıl sınırlı bir varlık olduğundan hakikati kavrayamaz.
D) Akıl Tanrı'yı bilme aracıdır.
E) Tanrı rasyonel bir varlıktır.

5. Orta Çağ Avrupa'sına baktığımızda kilise ve din adamları Hristiyanlığa ve İncil'e uymadığı gerekçesiyle her türlü bilimsel çalışmaya karşı çıkmıştır. Hatta bu bilimsel çalışmaları yapanlar en ağır şekilde cezalandırılmıştır. İşte bu yüzden Orta Çağ'ın diğer ismi "karanlık çağ" olmuştur.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Din bilimsel çalışmaları etkilemiştir.
B) Bilim insanı, bilim yapabilmek için uygun ortamı bulamamıştır.
C) Orta Çağ Avrupa'sında bilimsel çalışmalar tamamen durmuştur.
D) Bilimin bugünlere gelmesinde bazı bilim adamları ağır bedeller ödemiştir.
E) Orta Çağ Avrupa'sında kilise ve din adamları bilimin önündeki en büyük engel olmuşlardır.

6. Evrende birbirinden farklı o kadar çok varlık var ki.. İnsanın bu varlıklardan birini sevmemesi onu yaratana bir saygısızlıktır. Her şeyi yaratan Allah olduğuna göre, Allah'ın yarattığı bir şeyi nasıl sevmeyiz. İşte bu nedenle "Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü."

Yunus Emre'nin düşüncesine yer veren bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir yaratıcının olduğuna
B) Yaratılanların çeşitlilik gösterdiğine
C) Sevginin kaynağının yaratıcı olduğuna
D) Yaratılanın, onu var edene duyulan sevgiden dolayı sevildiğine
E) Sevginin yaratan tarafından yaratılanlara eşit dağıtıldığına

MS 2. Yüzyıl – MS 15. Yüzyıl Felsefesi - 3

7. İbni Sina başlangıçta sadece Tanrı'nın var olduğunu, zorunlu varlık olan Tanrı'dan "katışıksız bir ruh" çıktığını savunur. Bu katışıksız ruh, ilk nedendir. Yani diğer varlıkların var olma nedenidir. Bu nedenden tüm varlık dünyası türer.

Buna göre İbni Sina'nın varlık konusunda aşağıdaki görüşlerden hangisini savunduğu söylenebilir?

A) İdealizm
B) Realizm
C) Materyalizm
D) Plüralizm
E) Düalizm

8. Gazali'ye göre akıl direkt ve aracısız olan bilgiyi veremez ancak aracısız, tam ve doğrudan bilgi, bir bilincin bilinci olarak kendisine sezgi yoluyla gelebilir. O, insanı bir bütün olarak ele almış, onu sadece bir duyu, deney veya akıl varlığı olarak görmemiştir.

Bu açıklamadan yola çıkılarak Gazali'nin aşağıdaki bilgi görüşlerinden hangisini savunduğu söylenebilir?

A) Rasyonalizm
B) Empirizm
C) Entüisyonizm
D) Pozitivizm
E) Kritisizm

9. Roger Bacon, Orta Çağ'ın sonlarında yaşamış bir İngiliz düşünürdür. Ona göre bilginin kaynağı deneyim, ölçeği ise akıldır. Tek başına akıl kesin bilgiye ulaşamaz, kuşkudan kurtaramaz. Kuşkunun giderilmesinde son söz deneyimindir. Onun iki farklı anlamda kullandığı deneyim sözcüğünün birinci anlamı normal duyu deneyine işaret ederken, ikincisi insan zihninin Tanrı tarafından aydınlatılmasının sonucu olan içsel deneyimdir. Bellekte, akıl ilkelerine uygun geldiği öne sürülen bilgilerin doğruluğu ve gerçekliği deneyim ile bağdaşmasına bağlıdır. Deneyim verilerine aykırı düşen bir bilginin gerçekliği söz konusu değildir.

Roger Bacon'un bu açıklaması aşağıdaki bilgi görüşlerinden hangisine karşılık gelir?

A) Rasyonalizm
B) Pozitivizm
C) Emprizm
D) Entüisyonizm
E) Septisizm

10. Farabi ideal devlet düşüncesini anlattığı '"El Medinetü'l Fazıla(Erdemli Şehir)" isimli eserinde toplumun mutluluğunu bilgili, ahlaklı, adaletli devlet adamlarına bağlar. Devleti yönetenler güzel konuşmalı, kendini halkın mutluluğuna adamalıdır. İnsanlar hayatın aldatıcı zevklerini yaşam tarzı haline getirdiğinde Allah'ın varlığı hakkındaki gerçeği kaybederek cahil şehir toplumunu oluşturur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Farabi'nin ideal devletinin özelliklerinden biri olamaz?

A) Toplumun Allah'ın iradesine uygun davranması
B) Yöneticilerin retoriğin inceliklerini bilmesi
C) İnsanların mutluluğunun amaçlanması
D) Bilge ve adil yöneticilerin varlığı
E) Dünyevi ihtiyaçların öncelenmesi

11. Tümel kavramlar aynı nesneler için insanın düşündüğü, nesnelerin ortak yönlerine insanın vermiş olduğu adlardır. Dolayısıyla gerçekten var olan, ancak tek tek nesnelerdir. Soyut nesneler yoktur, yalnız somut nesneler vardır veya başka bir deyimle, bütün var olan nesneler somuttur, hiçbir nesne soyut değildir.

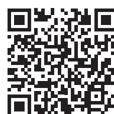
Bu açıklama aşağıdaki görüşlerden hangisine karşılık gelir?

A) Kavram realizmi
B) Nominalizm
C) Realizm
D) İdealizm
E) Rasyonalizm

12. Felsefe Orta Çağ'da Batıda din adamlarını yetiştiren manastır ve katedral okullarında gelişmiş, tamamıyla dini karakterli bir etkinlik olarak ortaya çıkmıştır.

Bu okullarda gelişen felsefeye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Skolastik B) Kynikler Okulu C) Tasavvuf
D) Akademi E) Elea Okulu

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.